Din nou despre sufixul verbal –iza

ALEXANDRA CUNIȚĂ
Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine
Universitatea din Bucureşti

Alături de alte câteva sufixe neologice, utilizate în etapa modernă a dezvoltării vocabularului românesc[1] pentru formarea unor cuvinte noi prin procedeul derivării *progresive*, sufixul IZA a apărut mai întâi în numeroase verbe împrumutate cel mai adesea din limba franceză, apoi a servit la producerea, pe teren românesc, a unor verbe cu bază de derivare neologică sau românească. Fac parte din categoria împrumuturilor unități ca: **a alcooliza** (<fr. alcooliser), **a ridiculiza** (<fr. ridiculiser), **a standardiza** (<fr. standardiser)[2] etc. Multe alte verbe sunt create în limba română, uneori sub influența unui lexem verbal francez: verbul reflexiv **a se robotiza** „a deveni un (fel de) robot" a apărut probabil sub influența fr.robotiser, dar acesta din urmă este un verb activ, cu două accepțiuni distincte, dintre care numai cea de a doua poate fi pusă în legătură cu accepțiunea susmenționată a verbului românesc. În schimb, verbe ca reflexivul **a se dugheniza**[3] nu datorează nimic influenței pe care o exercită, în mod mai mult sau mai puțin vizibil, diverse limbi asupra românei actuale.

De remarcat că, în cazul împrumuturilor, IZA nu reprezintă numai adaptarea fonetică a sufixului corespunzător din limbile de origine (**a materializa** <fr. matérialiser; **a sensibiliza** < fr. sensibiliser; **a concretiza** <fr. concrétiser, cf. it. concretizzare); el reprezintă uneori forma corespunzătoare sufixului-desinență IR care marchează în limba franceză verbele de grupa a II-a: **a aluniza** (cf. fr. alunir); **a sertiza** (cf.fr. sertir); **a amortiza** (<it. amortizzare, dar şi fr. amortir).

Ca şi în alte limbi moderne care folosesc pe scară largă acest sufix (IZARE, apărut în latina târzie din gr. IZEIN), şi în română el serveşte la formarea unor verbe de la baze nominale, respectiv adjectivale, conferind unităților nou create o valoare *factitivă* (sau *cauzativă*): **a demoniza** „a da (= A FACE să aibă) caracter demonic"; **a igieniza „**A FACE să devină igienic"; **a victimiza** „a transforma în (= A FACE să pară o) victimă". Ca verbe reflexive, astfel de derivate funcționează cu valoare *eventivă*: **a se artificializa** „A DEVENI artificial". Valoarea esențialmente *factitivă* (*cauzativă*) a derivatului verbal se menține, chiar dacă lexemul funcționează cu sens figurat, în urma unei metaforizări: (fam.) **a muşamaliza** „a ascunde (=A FACE invizibilă) o acțiune urâtă, necinstită, reprobabilă; a cocoloşi". În structura analitică explicativă cu care acest verb ar putea fi pus în relație de parafrază, baza de derivare joacă rolul de „indicație spațială" sau de „instrument": „a ascunde (ca) sub o muşama / folosind (parcă) o muşama". Exemplul arată clar că, recurgând la verb, locutorul realizează o importantă economie de mijloace de exprimare.

Însuşindu-ne punctul de vedere pe care se situa Lucien Tesnière, 1969, 262 şi urm., în descrierea mecanismelor sintactice ale limbii franceze, vom spune că sufixul IZA poate fi tratat ca o marcă externă a *cauzativității*, uşor de descoperit în expresiile *sintetice*[4] pe care le îmbracă intervenția unui actant suplimentar – INSTIGATORUL – în structura actanțială a unui verb:

*C.V. Tudor l-**a victimizat** pe primul ministru*.
(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 245)

Cu un rol analog intervine şi sufixul IFICA, mult mai rar întrebuințat decât IZA, ambele părând să fie preferate în zilele noastre mărcilor simple A, respectiv I[5], care

BDD-V3903 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)

constituie şi desinenţa specifică verbelor de conjugarea I, respectiv a IV-a: **a ozoniza** – **a ozonifica**[6]; **a arhiva / a zipui**.

Verbe *factitive* (*cauzative*), aceste derivate au regimul unor verbe tranzitive, adică sunt însoţite de un complement direct: **a piluliza** un text, ca şi: **a impozita** convorbirile telefonice. În acelaşi mod vom spune: **a monitoriza** ziarele; **a rigidiza** structura unei cărţi, într-o accepţiune diferită de cea consemnată în DEX[7], după cum vom spune în franceză: **stariser / vedettiser** qqn; **titulariser** qqn; **capitaliser** qqch; **filialiser** des sociétés; **sanctuariser** une région etc [8].

Totuşi, nu rareori se întâmplă ca, în vorbire, locutorii să prefere acestor structuri care favorizează explicitarea INSTIGATORULUI – participantul cu rol activ în declanşarea / efectuarea procesului specificat de fiecare verb –, o construcţie diferită, mai concisă, în care acest participant dispare, lexemul verbal căpătând forma unui verb reflexiv:

S-a operaţionalizat *centrul de criză*.

(*Radio România Actualităţi*, 7 noiembrie 2002)

O astfel de construcţie, în care, conform teoriei lui Lucien Tesnière, 1969, 272-277, putem vedea o expresie a diatezei *recesive*, este foarte frecventă astăzi, ilustrând apropierea inconştientă a locutorilor – împinşi de nevoia de a economisi, pe multiple planuri, efortul cerut de producerea unui enunţ – de construcţiile intranzitive. Acest tip de întrebuinţare, care ne duce cu gândul la verbele inacuzative, nu este însoţit neapărat de selectarea formei reflexive în limbi de felul francezei[9], dar reclamă de regulă trecerea de la forma activă la cea reflexivă în limba română, unde ocurenţa pronominală nu trebuie asimilată unei construcţii pasive obişnuite.

Oprindu-ne acum asupra ultimilor 10-13 ani, constatăm următoarele:

1) Derivatele obţinute cu ajutorul sufixului IZA sunt din ce în ce mai numeroase: **a juriza**, **a mediatiza**, **a operaţionaliza**, **a sataniza** etc., dar nu este total exclusă transformarea unor baze nominale în verbe cu ajutorul vechilor sufixe-desinenţe A şi I. Menţionăm în acest sens lexemul **a toaleta** (copacii), dar şi creaţia ad-hoc **a loreni** (un bărbat) „a emascula” (cf. Florica Dimitrescu, 1997, 141). Verbul **a sataniza,** ca de altfel şi **a loreni,** atrage atenţia asupra posibilităţii de folosire a unor nume proprii – Satana, Lorena Bobbit – ca bază de derivare. Procedeul nu este nou în limba română şi a dus, de asemenea, la apariţia a numeroase verbe derivate într-o altă limbă romanică: franceza. Pentru aceasta din urmă, Jean Dubois şi Françoise Dubois-Charlier, 1999, 250 citează o serie de verbe echivalente ale formulei „écrire, penser, se comporter comme / à la manière de N”:

*Ce poète **marotise**, **pétrarquise**.*
*Paul **socratise**, **aristotélise**.*
*Anne **bovaryse**.*[10]

Alţi lingvişti francezi au găsit în presa anilor 70-80 verbe care au ca bază de formare nume ale unor oameni politici de seamă: Pompidou -> **se pompidoliser**. Prezentându-se sub formă reflexivă, astfel de verbe (**se giscardiser**) devin echivalentele *sintetice* ale perifrazelor „a deveni adeptul lui N”, „a-şi însuşi ideile lui N”.

În ceea ce priveşte limba română, Camelia Uşurelu, 2002, 251 şi 253 menţionează derivate de la nume proprii geografice: **a asiatiza**, **a bulgariza**, **a libaniza**; derivate de la nume proprii de persoane publice sau de organizaţii politice – acestea din urmă îmbrăcând forma unor sigle: **a bivolariza**, **a peuneriza**; derivate de la nume ale unor personaje fantastice: **a draculiza** etc.

BDD-V3903 © 2003 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)

După cum o dovedesc unele enunțuri atestate, verbele derivate din limba română, de regulă active, pot fi dublate de forme reflexive: **a manageriza** – **a se manageriza**:

*...unii membri ai nomenclaturii **se vor manageriza**, devenind un fel de noi capitaliști*.

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 144)

Distincția semantică *factitiv (cauzativ)* /vs/ *eventiv* nu este totdeauna la fel de clar marcată de opoziția morfologică activ /vs/ reflexiv; în cazul verbului **a feseniza**, de exemplu, forma activă pare să poată funcționa cu ambele valori, pe când forma reflexivă vehiculează doar valoarea *eventivă*:

***Au fesenizat** cu înverşunare.*

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 107)

(**a feseniza** = „a impune principiile F.S.N.")

*<<Libertatea>>> **fesenizează** şi prin faptul că nu spune persoanelor pe nume.*

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 107)

(**a feseniza** = „a se purta conform obiceiurilor F.S.N.")

***S-au** cam **fesenizat.**.*

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 107)

(**a se feseniza** = „a adopta principiile F.S.N.")

2) Limitând analiza la formele active ale verbelor derivate în ultima vreme cu sufixul IZA, remarcăm că valoarea *factitivă* (*cauzativă*) este atenuată până la dispariția totală:

*Ca să **sumarizăm**, este vorba despre două proiecte care au în vedere copiii în dificultate.*

(*Radio România Actualități*, 13 martie 2003)

(**a sumariza** = „a spune pe scurt, în rezumat")

*... vecinii noştri care vin să **hotelizeze** noaptea [....].*

(*Radio România Actualități*, 26 noiembrie 2002)

(**a hoteliza** = „a sta undeva ca la hotel")

Astfel de derivate, având drept punct de pornire baze tot mai variate, ilustrează din ce în ce mai puțin valoarea *cauzativă* pe care a transmis-o multă vreme – şi o mai transmite încă, în numeroase cazuri – sufixul IZA. Folosite intranzitiv, ca în ultimele două exemple, nu mai vehiculează nici valoarea *eventivă* pe care am identificat-o în cazul verbului **a (se) feseniza**. Aceste lexeme par a-şi justifica existența mai ales – sau exclusiv – prin nevoia locutorului de a concentra un enunț sau altul evitând perifrazele verbale[11]. În derivatele verbale de dată recentă se observă o anumită analogie de comportament între A şi IZA, care nu mai sunt esențialmente legate de trăsătura tranzitivității: **a arhiva**, **a renatura**, verbe tranzitive, ca şi **a manageriza**, **a responsabiliza**; alături de ele: **a voluntaria**, verb intranzitiv, ca şi **a hoteliza**, **a sumariza**.

*Toți revoluționarii [...] **au voluntariat** în Golf.*

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 249)

De aici, poate, ideea că IZA este pe cale de a deveni, ca şi A odinioară, o simplă marcă a verbalizării[12].

3) Verbele formate cu sufixul IZA devin la rândul lor baze de derivare pentru substantive: **a intimiza** > **intimizare**, respectiv pentru diverse categorii de adjective: **a destabiliza** > **destabilizator**; **a alcooliza** > **alcoolizat** etc.: acțiunea de **bolşevizare** a României; **lotizarea** Ioanid; băutură slab **alcoolizată**.

*Celula de criză continuă acțiunea de **monitorizare** a activității din Irak.*

BDD-V3903 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)

(*Radio România Actualităţi*, 13 martie 2003)

Se observă însă azi numeroase forme de nominalizare pe care lexicografii români nu le leagă de o bază verbală, ci direct de una nominală sau adjectivală: **iugoslavizare** < Iugoslavia [13]; **bantustanizare** < bantustan; **secretizare** < secret; **oscarizare** < Oscar [14]; **simetrizare** < simetrie; **efemerizare** < efemer:

*Oprirea inflaţiei şi a **dolarizării*** [15].

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 89)

În aceeaşi categorie ar putea intra **fidelizare**, lexem neînregistrat încă de nici un dicţionar al limbii române:

*A organiza o campanie de **fidelizare** a clienţilor*.

(*Timpul liber*, 2002,12)

Uneori, deşi baza verbală există de multă vreme în limba română, se constată că este dublată azi de o formă neologică, prin intermediul căreia apar sensuri noi, preluate apoi adesea de derivatele nominale sau adjectivale cărora le dă naştere: **a nominaliza** (< nominal + IZA) "a indica, a denumi, a specifica în mod concret, pe nume". Această accepţiune se regăseşte în substantivul derivat, ca şi în participiul utilizat în construcţia pasivă:

***Nominalizări** pentru succesorul prefectului de Teleorman.*

(*România liberă*, 31 octombrie 2002, 3)

*Funcţia de subprefect este **nominalizată** cu alte două rezerve [...]*.

(*România liberă*, 31 octombrie 2002, 3)

Un sens nou, de origine probabil neologică, este pus însă în evidenţă de exemple ca următorul:

*Astă-seară eşti **nominalizat** la PRO TV*.

(Programe Pro TV)

(**nominalizat** = „propus pentru un premiu")

Adjectivul **disponibilizat**, a cărui bază de derivare indicată de lexicografi[16] este adjectivul neologic disponibil, adaugă primei sale accepţiuni – „devenit disponibil" – una nouă: „concediat": autoturisme **disponibilizate** /vs/ militarii **disponibilizaţi**. Această accepţiune de dată recentă se regăseşte şi în substantivul **disponibilizare**:

*... **disponibilizările** de personal efectuate fără nici un discernământ (...).*

(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 89)

În unele situaţii, substantivul format cu sufixul IZARE pare să fi pierdut aproape orice legătură cu ideea de proces pe care o percepem de regulă în semantismul unor astfel de lexeme:

*Gama Opel Astra a primit o **motorizare** mult aşteptată.*

(*Autoturism*, 2002, 11)

(**motorizare** = „motor")

Cazurilor în care, conform lexicografilor, substantivele formate cu sufixul IZARE, eventual adjectivele-participii conţinând sufixul IZAT sunt folosite în vorbire fără ca verbul corespunzător – derivat cu sufixul IZA – să fie atestat li se adaugă următoarea situaţie: substantivul în IZARE precedă apariţia verbului, care, în momentul când locutorii au nevoie de el, este imediat format prin derivare *regresivă*: dezeroizare > **a dezeroiza** [17].

Să fie însă oare „accidentele" de felul absenţei – provizorii – a atestărilor pentru un verb derivat cu sufixul IZA ori al cronologiei inverse ilustrate de ultimul exemplu în măsură să anuleze legătura firească, confirmată de marea majoritate a exemplelor din domeniu, între o bază verbală şi derivatul reprezentând nominalizarea acţiunii /

BDD-V3903 © 2003 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)

rezultatului prefigurate în semantismul lexemului-bază ? Răspunsul nostru la această întrebare este mai curând negativ. De aceea tratăm drept simple „accidente" acele cazuri în care lexeme ca **stricnizare** (**stricnizarea** câinilor), **festivizare**, **dezaburizare**, **dezalergizare**, **pachetizare** – **pachetizat**, **desonorizant**,... par să fi intrat în uzaj, şi chiar în sistemul lexical al limbii române, fără să se bazeze pe verbele corespunzătoare, create într-o etapă anterioară nominalizării / adjectivizării respective.

4) Ca şi unele dintre verbele în IZA apărute recent, câteva dintre substantivele în IZARE par să-şi fi pierdut, într-o măsură variabilă, valoarea *factitivă* (*cauzativă*) firească: **demonizare** = „aderare la demonism, la credința în demoni" (v. Florica Dimitrescu, 1997, 82)[18].

*H_2 are o **motorizare** Vortec 6000.*
(*Autoturism*, 2002, 11)

Concluzii

In limba română actuală se observă o continuă creştere a numărului de verbe derivate cu sufixul IZA. Această creştere este mai rapidă decât cea a derivatelor obținute cu ajutorul altor „mărci externe" ale diatezei *factitive* (*cauzative*) cum ar fi IFICA, A, I.

Bazele nominale de la care se obțin astfel de verbe sunt de natură semantică diversă.

Unele dintre verbele recent apărute sunt întrebuințate numai în construcție intranzitivă. În aceste condiții, nu este surprinzătoare atenuarea valorii *factitive* (*cauzative*) pe care a atribuit-o şi o atribuie încă, de regulă, în conformitate cu sensul său etimologic, sufixul IZA. Procesul de neutralizare a valorii *factitive*, schimbare însoțită de apariția – deocamdată timidă – a unor valori noi, pare să afecteze, în anumite situații, şi substantivele formate cu sufixul IZARE. Se poate chiar aprecia că, în general, derivatele în IZA, IZARE, IZAT apar azi tot mai des ca expresii condensate, sintetice, ale unor enunțuri mult mai lungi, cu conținut variat, a căror producere în situațiile de comunicare curentă ar fi o dovadă flagrantă a încălcării binecunoscutului principiu al „economiei" ce reglementează atât structura internă a sistemului limbii, cât şi folosirea unităților acestuia în vorbire.

NOTE:

---

[1] Cf. Vasile Şerban & Ivan Evseev, 1978, 269.

[2] Există însă şi neologisme verbale care provin din alte limbi moderne: **a minimaliza** (< germ. minimalisieren).

[3] Camelia Uşurelu, 2002, 251-254 citează în repetate rânduri verbul activ – *factitiv* – **a dugheniza** şi numai o dată forma reflexivă – *eventivă* – a acestuia.

[4] *Cauzativitatea* poate fi exprimată:
-prin forme nemarcate morfologic:
*Trebuie să **fierb** laptele.*
-prin forme *analitice*, implicând folosirea unui semiauxiliar:
*Trebuie să **pun** laptele să **fiarbă** / la fiert.*
-prin forme *sintetice*:
*... **a simultaneiza** momentele consumate la mari distanțe de timp.*
(*apud* Florica Dimitrescu, 1997, 212)

[5] Verbele în a căror structură intră aceste sufixe pot fi şi rezultatul unui proces de derivare *parasintetică*: **a îmborcăna, a împoma, a împăduri, a îndigui, a renatura** etc.
*Autoritățile vor **renatura** cele două maluri ale Dunării.*
(TVR 1: *Jurnal*, 26 februarie 2003)

BDD-V3903 © 2003 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)

[6] Conform *Dicţionarului de neologisme*, 772-773, dispunem în limba română de 3 verbe: **a ozona-a ozonifica-a ozoniza**, primul provenind din franceză, celelalte două trădând şi ele o influenţă franceză, respectiv italiană. Mai bogat în accepţiuni este **a ozoniza**: a) a steriliza apa cu ajutorul ozonului; b) a produce ozon [....] pentru a mări cantitatea de oxigen. Probabil de aceea el apare ca sinonim atât al lui **a ozonifica**, cât şi al mai rar folositului **a ozona**. Totuşi, sub intrarea (**a**) **ozoniza**, în legătură cu cea de a doua accepţiune, figurează, fără nici o precizare relativă la frecvenţa de întrebuinţare, atât **a ozona**, cât şi **a ozonifica**. Astfel de fluctuaţii în alegerea sufixului apar şi în limba franceză:

Les journaux ont fait de ce sujet un tabou. ->
*Les journaux **ont taboué** ou **tabouisé** ce sujet.*
(Jean Dubois & Françoise Dubois-Charlier, 1999, 248)

Alături de alte exemple unde folosirea unuia sau altuia dintre sufixele aşteptate nu pare să antreneze nici o consecinţă pe plan semantic – **substantiver, substantiviser** un adjectif*;* **victimer, victimiser** un coupable – autorii lucrării citează totuşi cazuri în care se observă o tendinţă spre specializarea semantică a verbelor derivate– **typer / typiser / typifier** le pigeon – şi cazuri de specializare semantică netă – **complexer** une molécule / **complexer** ou **complexifier** un problème. (*Id.*, 247-248)

[7] Cf. Florica Dimitrescu, 1997, 202.

[8] Cf.Jean Dubois & Françoise Dubois-Charlier, 1999, 248-249.

[9] Jean Dubois & Françoise Dubois-Charlier, 1999, 248 discută structuri ca:

*Les voitures **bouchonnent** la route.*

şi:

*La route **bouchonne**.*

[10] Citǎm, pentru comparaţie, derivatul românesc **a barbiza** (<Barbu) „a scrie în maniera lui Ion Barbu” (cf. Florica Dimitrescu, 1997, 42).

[11] Cf. Camelia Uşurelu, 2002, 252.

[12] Ideea a fost exprimată de Gabriela Pană Dindelegan în momentul prezentării comunicării. Îi mulţumim pentru preţioasa observaţie.

[13] La fel ca **ruandare** < Ruanda (cf. Florica Dimitrescu, 1997, 204).

[14] După cum, în limbajul presei din Franţa, găsim formulări de tipul: un acteur **césarisé***,* **oscarisé**. Tot aici poate fi menţionat enunţul:

*Découvreur de la trisomie 21, „**nobélisable non nobélisé**” selon l'expression de Pierre Chaunu, ce professeur s'engage contre la légalisation de l'avortement.*
*(*Jean Sévillia, 2000, 96)

[15] Numeroase forme de nominalizare apar ca rezultat al *parasintezei*: **dezideologizare** < DEZ + ideologie + IZARE (cf. Florica Dimitrescu, 1997, 85-86).

[16] V. Florica Dimitrescu, 1997, 89.

[17] V. Florica Dimitrescu, 1997, 85.

[18] A se compara cu fr. **diabolisation**, care-şi păstrează întreaga valoare factitivă:

*Manichéisme oblige, une autre logique s'enclenche en dernier lieu: la **diabolisation**. Pas question de discuter pour convaincre: il s'agit d'intimider, de culpabiliser, de disqualifier.*
(Jean Sévillia, 2000, 10)

Bibliografie:

DUBOIS, JEAN & FRANÇOISE DUBOIS-CHARLIER, *La dérivation suffixale en français*, Nathan Université, Paris, 1999.

ROMAŞCANU, MIHAELA, *Predarea construcţiilor cauzative cu FARE + infinitiv în limba italiană: probleme de analiză şi traducere*, în „Le verbe roman”, Tipografia Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1980, 175-180.

ŞERBAN, VASILE & IVAN EVSEEV, *Vocabularul românesc contemporan. Schiţă de sistem*, Editura Facla, Timişoara, 1978.

TESNIÈRE, LUCIEN, *Éléments de syntaxe structurale*, Klincksieck,, Paris, (1959) 1969.

BDD-V3903 © 2003 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)

THEBAN, MARIA, *Construcţiile factitive în limba portugheză din secolul al XVI-lea*, în „Études romanes dédiées à Iorgu Iordan. 90", Tipografia Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1978, 455-460.
UŞURELU, CAMELIA, *Dinamica factitivelor în limba română actuală*, în „Actele Colocviului Catedrei de Limba Română, 22-23 noiembrie 2001: Perspective actuale în studiul limbii române", Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2002, 249-256.

DICŢIONARE:

COTEANU, ION, SECHE, LUIZA & MIRCEA SECHE, *Dicţionarul explicativ al limbii române* (*DEX*), Editura Academiei Române, Bucureşti, 1975.
DIMITRESCU, FLORICA, *Dicţionar de cuvinte recente*, Albatros, Bucureşti, 1982.
DIMITRESCU, FLORICA, *Dicţionar de cuvinte recente*, ediţia a II-a, Logos, Bucureşti, 1997.
MARCU, FLORIN & CONSTANT MANECA, *Dicţionar de neologisme*, ediţia a III-a, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1978.
REY-DEBOVE, JOSETTE & ALAIN REY (dir.), *Le Nouveau Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*, DICOROBERT Inc.,Montréal, Canada,1993

Izvoare:

Autoturism, XXXIV, octombrie 2002.
Jurnalul Naţional, 25 octombrie 2002
Jurnalul Naţional Vedete & Magazin, 8 noiembrie 2002
Observator cultural, 13-19 iunie 2002
Radio România Actualităţi: 7 noiembrie 2002; 26 noiembrie 2002; 13 martie 2003.
România liberă, 10 octombrie 2002; 31 octombrie 2002; 19 februarie 2003; 20 februarie 2003
Timpul liber, 45, 7-13 noiembrie 2002.
Emisiuni TVR 1 si PRO TV
SÉVILLIA, JEAN, *Le terrorisme intellectuel de 1945 à nos jours*, Perrin, 2000.

NOUVEAUX REGARDS SUR LE SUFFIXE DE VERBALISATION IZA

Résumé

Le présent article contient quelques remarques que l'auteur a été amené à faire en examinant les changements survenus, au cours de la dernière décennie, dans le fonctionnement du suffixe IZA, et accessoirement dans celui des affixes IZARE, IZAT. Tout en confirmant l'importance du rôle assumé dans la verbalisation par le suffixe IZA, principale marque morphologique externe de la voix factitive, l'analyse met en évidence d'autres phénomènes de date récente tels que la diversification des morphèmes générateurs, l'atténuation de la valeur factitive de certains dérivés, la possibilité d'employer quelques-uns des lexèmes nouvellement créés comme verbes intransitifs, l'existence d'un nombre croissant de noms en IZARE et d'adjectifs en IZAT que l'usage a entérinés en l'absence d'un verbe dont ils soient dérivés ou avant qu'un tel verbe ne soit attesté dans la langue roumaine actuelle.

BDD-V3903 © 2003 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 09:14:35 UTC)